

Силабус курсу:

ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ 2



СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	071 «Облік і оподаткування»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н. доц. Пчелинська Ганна Володимирівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри обліку і оподаткування

посада

pchelinska@snu.edu.ua

електронна адреса

+380509359892

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

513ГК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

В управлінні будь-якого підприємства, установи, організації економічний аналіз виконує одну з головних функцій. Кожний етап прийняття управлінського рішення щодо виконання тактичних та стратегічних завдань суб'єкту господарювання вимагає економічного обґрунтування. Тому оволодіння теорією економічного аналізу необхідне в практичній діяльності фахівців зі всіх спеціальностей галузей знань 05 «Соціальні поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» та ін.

Вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» дає їм змогу оволодіти науковими основами економічного аналізу, формувати аналітичне мислення, розвивати уміння і навички використання аналітичних інструментів для об'єктивного оцінювання господарських ситуацій, прийняття оптимальних управлінських рішень, виявлення резервів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Результати навчання:

Знання: теоретичних основ здійснення розрахунків економічних показників діяльності підприємств; загальної методики проведення аналітичного дослідження.

Вміння: обґрунтовано обирати методику проведення економічного аналізу; виконувати економічні розрахунки основних показників діяльності суб'єктів господарювання; виявляти причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів; узагальнювати результати аналізу; розробляти на їх основі управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємств.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо статистики та економетрики, економічної теорії, макроекономіки, мікроекономіки, економіки підприємства, фінансів, бухгалтерського обліку, теорії економічного аналізу 1.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є формування системи знань з теорії та практики основ економічного аналізу.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають фахові компетентності:

здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері аналізу;

проводити базовий аналіз господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень;

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
7	Традиційні математичні методи обробки економічної інформації	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Абсолютні, відносні, середні величини; метод групування; табличний та графічний методи; побудова рядів динаміки; балансовий метод; метод деталізації; метод порівняння тощо	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8	Традиційні евристичні методи економічного аналізу	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Сутність і групування евристичних методів. Експертні методи: а) індивідуальні (інтерв'ю, анкетування); б) колективні (метод комісій, відстороненого оцінювання, метод Делфі тощо). Психологічні методи: «мозкова атака», контрольні запитання, морфологічний аналіз тощо	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9	Прийоми детермінованого факторного аналізу	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Моделювання факторних систем: адитивних, мультиплікативних, кратних, комбінованих. Способи факторних розрахунків: ланцюгові підстановки; інтегральний; логарифмічний; індексний тощо. Способи детермінованої комплексної оцінки: метод сум; суми місць; метод середньої геометричної тощо	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10	Прийоми стохастичного факторного аналізу	денна 3/0/3 заочна 0/0/0	Кореляційний аналіз; регресійний аналіз; дисперсійний аналіз; компонентний аналіз; кластерний аналіз; багатомірний факторний аналіз тощо	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11	Прийоми оптимізації показників	денна 3/0/3 заочна 0/0/0	Математичне програмування; дослідження операцій; теорія ігор; теорія масового обслуговування; сітьові методи планування і управління; теорія управління запасами тощо	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12	Аналіз резервів підвищення ефективності діяльності підприємств	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Поняття і класифікація резервів; принципи виявлення та мобілізації резервів; методика вимірювання та оцінки резервів.	Презентації Практичні вправи Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література:

1. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / За заг. ред. І. В. Сіменко, Т. Д. Косової. – К. : ЦУЛ, 2013. – 384 с.
2. Андреева Г. І., Андреева В. А. Організація і методика економічного аналізу : Навчальний посібник. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
3. Акімова О.В., Дубинська О.С., Нікіта А.Ю. Організація і методика економічного аналізу: навчальний посібник. – Ч. 1. – Краматорськ: ДДМА, 2012. – 140 с.
4. Іващенко В. І. Економічний аналіз господарської діяльності: навч. посібник для студентів економічних спеціальностей / В. І. Іващенко. – К. : НІЧЛАВА, 2001. – 204 с.
5. Клюс Ю. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / Ю. І. Клюс, М. А. Мельнік, Г. В. Пчелинська, І. В. Тацій. — Сєвєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. — 440 с.
6. Козак І.І. Економічний аналіз: навчальний посібник. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 220 с.
7. Кулік А.В. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / А.В. Кулік. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 452 с.
8. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу : [навч. посіб.] - К.: Знання, 2008.- 639 с.
9. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз: історія та тенденції розвитку. – Рівне: УДУВГП, 2002. – С. 22.
10. Мішеніна Н. В. Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова. Економічний аналіз : навчальний посібник. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 306 с.
11. Пчелинська Г.В. Аналітичне забезпечення ефективного управління витратами підприємства : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. – Сєвєродонецьк, 2019. – 237 с.
12. Соколов Я.В., Соколов В.Я. История бухгалтерского учета: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2003. – С. 16–18.
13. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник / Є. В. Мних. — Київ : Знання, 2011. — 630 с.
14. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с.
15. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 365 с.
16. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку : Навч.посіб. / Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с.
17. Череп А.В. Економічний аналіз: навчальний посібник. – Київ: Кондор, 2010. – 160 с.
18. Черниш С.С. Економічний аналіз: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
19. Яковенко Н. В. Тлумачний англо-український словник економічних термінів з елементами теорії та проблематики. Дидактичний довідник / Роман Яковенко. – [Вид. 2-ге, випр.]. – Кіровоград: Видавець Лисенко В. Ф., 2015. – 130 с.

Методичне забезпечення

1. Текст лекцій з дисципліни «Теорія економічного аналізу (частина І)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Уклад.: Г.В. Пчелинська. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 95с.
2. Методичні рекомендації до підготовки до практичних занять, виконання контрольних робіт та у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
3. Роздатковий матеріал.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Таблиця 1

Оцінювання курсу для студентів денної форми навчання

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10
Завдання для поточного контролю	30
Індивідуальні завдання	10
Завдання для підсумкового контролю	50
Разом	100

Таблиця 2

Оцінювання курсу для студентів заочної форми навчання

Активність роботи на практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Підсумковий тест	Сума
10	40	50	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання іспиту
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття, на яких проводиться поточний контроль, (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття;
- не користуються гаджетами.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- самостійно виконують завдання (за винятком роботи в групах);
- не використовують додаткові джерела інформації;
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.